

Uganda

LANDRAPPORT 2010

Tack för att du stödjer Plans arbete i Uganda!

Här får du som har fadderbarn i Uganda en rapport om resultaten av Plans arbete i landet under verksamhetsåret som gått. Vi berättar om några av de projekt som Plan, tillsammans med lokalbefolkningen, driver i ditt fadderbarns land och vilka framsteg som gjorts tack vare ditt och andra faddrars stöd.

Uganda

Under det senaste året har läget i Uganda varit relativt stabilt. En tredjedel av Ugandas befolkning lever dock fortfarande i svår fattigdom. Arbetslösheten är mycket hög och den allra största delen av Ugandas befolkning bor på landsbygden och försörjer sig genom småskaliga jordbruk. Barnarbete är vanligt förekommande. Vardagen för landets invånare försväras också av den utbredda korruption som finns i samhället.

Att hämta vatten är ofta barnens uppgift.

Den politiska situationen har generellt varit ganska lugn. Konflikterna i den norra delen av landet har nått en fredlig lösning, men samhället och befolkningen är hårt märkta av många år i krig. Under 2011 förväntas det bli oroligheter i samband med president- och parlamentsvalet.

Ungefär hälften av landets befolkning är under 15 år vilket till stor del beror på att många i landet har drabbats av hiv/aids. Tillgången till sjukvård är dålig och många dör också av andra sjukdomar som relativt enkelt kan botas. En kvinna föder i genomsnitt 6,7 barn och befolkningstillväxten är den näst största i världen, vilket är en bidragande orsak till fortsatt fattigdom och ojämlikhet. Malaria är den vanligaste dödsorsaken bland barn.

Plan har arbetat i Uganda sedan 1992 och bedriver verksamhet i fem programområden. Totalt finns det 39 961 fadderbarn i Uganda varav 1 312 har en fadder i Sverige.

Tre skäl till att Plan finns i Uganda

1. Barn har rätt till liv och överlevnad – ungefär 40 procent av befolkningen på landsbygden har inte tillgång till rent vatten.
2. Barn har rätt till utbildning – dålig eller undermålig skolmiljö gör att barn inte får tillgång till adekvat utbildning.
3. Barn har rätt till hälsa och sjukvård – många barn dör av lättbotade sjukdomar på grund av att de inte har tillgång till vaccination.

... och detta arbetar Plan med i Uganda

- Ökar tillgången till kvalitativ sjukvård för främst barn och kvinnor genom rådgivningsverksamhet och hembesök av hälsoteam.
- Ökar tillgången till rent vatten och förbättrar sanitära förhållanden bland annat genom att bygga latriner.
- Ökar medvetenheten om sexuell hälsa och familjeplanering genom utbildning och informationskampanjer.
- Förstärker skolutbildningens kvalitet genom att fortbilda lärare.
- Utbildar lärare och skolpersonal i barns rättigheter och alternativa disciplinära metoder.
- Förstärker familjers tillgång till näringsrik mat genom att informera om alternativa grödor.
- Arbetar för att förbättra barns möjligheter till deltagande.
- Bedriver påverkansarbete för att stärka barns rättigheter.
- Arbetar för att barns åsikter ska tas på allvar och att barnets bästa alltid ska vara vägledande för all samhällsutveckling.

Så här arbetar Plan

Plan är en internationell barnrättsorganisation som arbetar för och tillsammans med barn. Allt Plans arbete utgår ifrån barnkonventionen, FN:s konvention om barnets rättigheter. Barnkonventionen baseras på alla barns rätt att överleva, utvecklas och delta.

Plans projekt sker på initiativ av lokalbefolkningen. Vi arbetar tillsammans med barn och deras familjer, andra organisationer och beslutsfattare på lokal och statlig nivå för att få bättre genomslagskraft och långsiktighet i vårt arbete. I stället för att ta över myndigheternas arbete påverkar vi dem att ta sitt ansvar. Arbetet genomförs med materiellt, tekniskt och finansiellt stöd från Plan. Målet är att lokalbefolkningen själv ska kunna driva utvecklingsarbetet vidare och på så sätt förbättra sin livssituation.

Plans arbete 2010

Arbetet inom hälsovården har under året varit fokuserat på informations- och vårdinsatser inom mödravård och sexuell hälsa. Plan har bidragit med mediciner och förlossningsredskap till hälsokliniker och man har delat ut preventivmedel och myggnät till mammor och deras bebisar.

Det finns en stark teatertradition i Uganda och under 2010 har tio unga dramagrupper besökt skolor och informerat om sexuell hälsa och familjeplanering. Plan har också arrangerat olika aktiviteter som till exempel workshops, arbetsplatsdiskussioner och brädspelstävlingar där man informerat om preventivmedel och hiv/aids. Allt som allt har 75 000 barn, unga och vuxna deltagit i dessa kampanjer. 8 457 personer fick rådgivning och testades för hiv/aids.

I Lira ökade över 3 000 familjers tillgång till mat genom utbildning i odlingsteknik och genom donation av småboskap, foder, fröer och redskap. 11 681 medlemmar i olika mikrolånsprojekt ökade sina inkomster genom att bland annat sy, tillverka tvål och bedriva hönsuppfödning.

Skolelever runt om i Plans programområden har varit delaktiga i arbetet med att förbättra hygien i skolorna och i byarna. Genom hälsoklubbar har barnen spridit kunskap till andra barn och vuxna. Klubbarna har hjälpt till med att bygga toaletter, tvättställ och sopgröpar. Barnen har också hjälpt till i arbetet med att bygga latriner i byarna och att informera om sanitet.

Information om en kostnadsfri telefonhjälpelinje för barn spreds i landet genom bland annat radio, tv och tidningar.

Barnkonventionen har 54 artiklar och fyra grundprinciper

Artikel 2. Alla barn har samma rättigheter och lika värde.

Artikel 3. Barnets bästa ska alltid komma i första rummet.

Artikel 6. Varje barn har rätt att överleva och utvecklas.

Artikel 12. Varje barn har rätt att uttrycka sin åsikt och delta i beslut som rör honom eller henne.

Rätt till utbildning

- Antivåldsprogrammet "Good Schools" har startat i 30 skolor.
- 127 lärare har fått undervisning i alternativa disciplinära metoder.
- 4 500 elever har fått skolmaterial.

Kommittéer för en trygg skolmiljö

Att hålla ordning på stora skolklasser i dåligt utrustade klassrum är för många lärare en utmaning. Tills nyligen använde lärarna i Kamul käpp för att hålla ordning på eleverna.

– Om jag var försenad gömde jag mig i buskarna för att undgå att bli slagen. Och om jag inte hade gjort mina läxor rätt kunde jag bli slagen för det också, berättar Sophia, 14 år.

Situationen på skolan förändrades då man med stöd av Plan införde ett program för att skapa trygga skolor. Som en del i programmet skapade man en kommitté där lärare, elever och föräldrar tillsammans diskuterar alternativa disciplinära metoder. På skolan finns en anonym postlåda där eleverna kan lägga förslag på ämnen de vill diskutera i kommittén.

– Om jag inte har gjort mina läxor rätt nu ger lärarna mig råd i stället för att slå mig, berättar Sophia.

Som medlem av kommittén har Sophia fått utbildning i sina rättigheter och hon har nytta av det både i och utanför skolan. Ibland löser hon problemsituationer med andra barn.

– Ibland märker eleverna att de själva har gjort fel och ber om ursäkt. Jag har också nått elever som avbrutit sina studier och som nu valt att forsställa skolan.

Sophia leder mötet med skolans antivåldsklubb.

Rätt till överlevnad

- 174 flickor har fått studiestipendium.
- 378 barn som förlorat sina föräldrar har fått yrkesutbildning.
- 120 unga kvinnor som varit prostituerade har fått yrkesutbildning och utbildning i livskunskap.

Yrkesutbildning leder till självförsörjning

Tina är en ung kvinna på 19 år som efter sina föräldrars bortgång levte med sina farföräldrar i Asinge. Trots att hon var duktig i skolan blev hon tvungen att avbryta sina studier eftersom farföräldrarna inte hade råd med skolvavgiften. Hon hjälpte istället till med hushållssysslorna i hemmet. Tina blev av Plan utsedd att få ett stipendium som gav henne yrkesrådgivning, avgiften till en sömmerskeutbildning, skolmaterial, sjukvård och dessutom fick hon en symaskin. Tack vare utbildningen arbetar hon nu som sömmerska i en klädfabrik i Kampala.

Tina har numera en yrkesutbildning.

– Jag hade tur att få ett jobb direkt efter utbildningen. Tack vare att jag fick symaskinen kan jag alltid starta min egen verksamhet om jag skulle förlora mitt jobb, berättar Tina.

– Symaskinen planerar jag att ta med till Kampala för att kunna sy och tjäna extrapengar, fortsätter hon.

Hon tjänar nu tillräckligt med pengar för att bidra till hushållskassan hemma hos sina farföräldrar och kan även försörja sina syskon. Tina är mycket positiv till livet och framtiden. Vid sidan om lönearbetet drömmer Tina om att kunna spara pengar till en vidareutbildning och att en dag starta sitt eget företag.

Rätt att utvecklas i en trygg miljö

- 1 540 barn har börjat i förskola.
- 709 personer har deltagit i föräldragrupper.
- Plan är representerat i regeringens utbildningsministerium och särskilda grupp för program för barnets tidiga vård och utveckling.

Föräldragrupp skapar bättre förutsättningar för barnens framtid

Joseph bor i Tororo, är 29 år och far till fyra barn under åtta år. Han deltar i en föräldragrupp, som Plan grundat, i området. I gruppen diskuteras hur man som föräldrar kan påverka sina barns skolgång och utveckling i en positiv riktning.

– Jag lägger nu ner mycket tid på att sätta mig in i mina barns utvecklingsbehov. Jag tror att det har förbättrat min relation till barnen. Jag hjälper dem att göra sina läxor och jag är stolt över att det syns i deras skolarbete, berättar Joseph som själv inte hade möjlighet att fullfölja sin skolgång.

Joseph har sedan han gick med i gruppen ändrat inställning till att även flickor ska få tillgång till utbildning. Nu ser han utbildningen som lika viktig för både sina söner och döttrar.

Joseph är också med i två mikrolånsgrupper som stöds av Plan. Vid sidan av sin odling producerar och säljer han nu tegelstenar.

– En av mina tvillingpojkar led tidigare av undernäring, men nu har han blivit bättre, mycket tack vare grönsakerna i min trädgård. Med hjälp av de försäljningsinkomster jag får från mina grönsaker och teglet kan jag tillfredsställa mina barns grundbehov. De är välklädda, rena och friska, säger han.

Läsläsning hemma hos Josephs familj.

Plans fortsatta arbete

Plan ska utöka insatserna i de fattiga delarna i norra Uganda under kommande år. Arbetet med och information om den kostnadsfria telefonlinjen för barn, som redan finns, ska fortsätta bland annat i samarbete med Unicef. Kommande år förväntas regeringen anlita Plan och andra organisationer för att fortsätta utvecklingsarbetet och försöka uppnå millenniemålen. Plans mål är att alla barn ska få sina rättigheter tillgodosedda. För att detta ska uppnås krävs en långsiktig insats. I det arbetet är du som fadder mycket viktig för oss. Tack för ditt stöd!

	Uganda	Sverige
Yta:	241 038 km ²	450 295 km ²
Antal invånare:	33,4 miljoner	9,1 miljoner
Huvudstad:	Kampala	Stockholm
Officiella språk:	engelska	svenska
Valuta:	ugandisk shilling	kronor
Human Development Index: *	plats 143 av 169	plats 9 av 169
Medellivslängd:	kvinnor 54 år och män 52 år	kvinnor 83 år och män 79 år
Spädbarnsdödlighet:	64 per 1 000 födda	3 per 1 000 födda
Läs- och skrivkunniga över 15 år:	67 procent	99 procent

* Human Development Index (HDI) mäter ett lands levnadsförhållanden samt ekonomiska och sociala utveckling. Sedan 1990 används HDI i FN:s årliga rapporter.